

bygge videre efter Planen af 1881 eller foretage Ændringer og Forbedringer af den.

Det er da Krigsbestyrelsens Mening, saafremt den forlangte Sum af 19,511,500 Kr. bevilges til Kjøbenhavns Befæstning mod Landsiden, i Løbet af 7 Aar at foretage følgende Arbejder, foruden Foranstaltninger til fra Juresøen at oversvømme Dyhngby Enge samt Utterslev Mose og Ragsmosen: Bygningen af den sammenhængende Kampenceinte fra Kysten mod Kjøgebugt indtil Utterslevmose, Bygningen af det nordre Fort ved Gladsaxe, af Fortet ved Dyhngby Sø og af Garderhøifortet samt af Flankeringsbygningerne bag Dyhngby Enge og endelig af Kystbatterierne mod Kalvebodstrand og ved Hellerup, derimod at udsætte Anlægget af det permanente Fort ved Vallensbæk og det provisoriske ved Glostrup, begge paa Vestfronten, Anlægget af det søndre Fort ved Gladsaxe, Fortet ved Gammelmosgaard og det provisoriske Fort ved Thinghøj paa Nordvestfronten, Anlægget af permanente Forter ved Trianglen og Kristiansholm samt den bagved liggende Enceinte mellem Utterslevmose og Sundet paa Nordfronten, og endelig de permanente Forter ved Maglebylille og Skjelgaarde samt det provisoriske Værk ved Længstehøj paa Amagersiden.

Uden at underkjennde det Rigtige i Krigsministeriets Betragtning, at der allerede er tøvet længe nok og altfor længe med at begynde paa Arbeidet, og at det vilde være af stor Betydning i mange Henseender at faae begyndt for Alvor for at komme ud over de modstridende Meningers og de subtile Raisonnementers golde Stadium, nærer Udvalget dog Betænkelse ved at tilraade Landsstinget at følge Regjeringen til en saafort Reduktion af det oprindelige Befæstningsforslag. Saafremt det kun tilsigtedes at omgive Kjøbenhavn med en Befæstning, der sikrede Staden mod, at en paa Sjælland landsat, vor egen Felthær overlegen Krigskraft kunde trænge lige ind i Byen uden at opholde sig med en Beleiring, saa vilde dette bestednere Formaal kunne opnaas ved en

noget mindre kostbar og hurtigere udførlig Befæstning, uden at man affaar sig Muligheden for paa et senere Tidspunkt at fuldføre Befæstningen i den oprindelig paatænkte Udstrækning. Men stiller man den Fordring — og Udvalget tror, at den ikke bør frafaldes — at det befæstede Kjøbenhavn bør kunne udholde en alvorlig Beleiring og være sikret mod et virksomt Bombardement, saa skjønner Udvalget ikke rettere, end at den oprindelig paatænkte ydre Befæstningslinie, den, der skal standse Fjenden udenfor Bombardementsgrændsen og tvinge ham til en nøjsommelig og tidsspildende Beleiring, ikke taaler nogen betydelig Svækkelse. Det er vel sandt, at der med Feltværker og deslige lader sig for en Del raade Bod paa en permanent Befæstnings Ufuldkommenheder; ja der kan vel vanskelig tænkes nogen Befæstning, uden at det vil blive nødvendigt før og under Beleiringen at bruge Spaden og Hakkens til at anlægge nye Værker og Batterier. Ogsaa den oprindelig paatænkte, fuldstændige Befæstning om Kjøbenhavn vilde i alvorligt Tilfælde kræve megen Hjælp af improviserede Anlæg. Der er enkelte Partier af den, som man kan tænke paa at opsætte at anlægge indtil Farens Dieblit, fordi de ligge bagved den egentlige Kamplinie. Men ude i denne forreste Linie, tror Udvalget, bør man næppe gjøre større Fordringer til Feltfortifikationens og de improviserede Anlægs Bistand, end den oprindelige Plan allerede stiller. Danmark har fra Dybbøls Beleiring en bitter Erfaring om, hvad det baader til at krympe sig ved Befæstningen til en permanent Befæstning og lade Feltværker, endog svære og længe forud byggede Feltværker, gjøre Tjeneste for en Fæstning.

Den Betragtning, at man ved i Dieblittet at indskrænke sig til en ufuldstændig Befæstning vilde opnaa i Fremtiden at staa mere frit overfor Befæstningsspørgsmaalet, kan Udvalget ikke lade gjælde. Kun i et enkelt Spørgsmaal — hvor langt man bør skyde Forsvarslinien frem mod Nord — vilde